

Sklizeň zemědělských plodin v Jihomoravském kraji v roce 2018

V roce 2018 se v Jihomoravském kraji sklídilo 970,5 tisíce tuny obilovin celkem, což je o 10,6 tisíce tuny více v porovnání s rokem 2017. Na tomto nárůstu se podílelo zejména meziroční navýšení hektarového výnosu. Loni se z hektaru sklídilo proti roku 2017 méně pšenice ozimé, ječmene a tritikale. Také se urodilo méně luskovin, a to kvůli redukci rozlohy s touto plodinou. Naopak brambor ostatních a zejména řepky se proti roku 2017 sklídilo více, protože jihomoravští zemědělci rozšířili sklizňové plochy těchto plodin a meziročně vzrostly také hektarové výnosy.

Jihomoravští zemědělci v roce 2018 sklídili z plochy 193,8 tisíce hektarů 970,5 tisíce tuny **obilovin celkem**. Tento objem je mezi kraji druhý největší, na prvním místě je Středočeský kraj se sklízí 1 365,5 tisíce tuny zrna. Loni zaznamenaly zmenšení výměry polí s obilovinami všechny kraje s výjimkou kraje Olomouckého, Zlínského a Moravskoslezského. Největší redukci uvádí Středočeský kraj, a to o 8,5 tisíce hektarů. Propad objemu sklizeného zrna evidovaly všechny kraje kromě Jihomoravského, Kraje Vysočina a Jihočeského. Hektarový výnos obilovin celkem v mezikrajském porovnání se pohyboval od 5,01 v Jihomoravském kraji a Libereckém kraji do 5,45 v hlavním městě Praze, za něj se zařadil Olomoucký kraj s výnosem 5,34 tuny z hektaru.

V Jihomoravském kraji je nejčastěji pěstovanou obilovinou **pšenice ozimá**. Z plochy 110,4 tisíce hektarů, která byla o 1,4 tisíce větší v porovnání s rokem 2017, se loni sklídilo 549,6 tisíce tuny zrna s podílem na republikovém celku 13,0 %. Hektarový výnos této plodiny v krajích se loni pohyboval od 4,98 tuny v Jihomoravském kraji do 5,76 tuny v hlavním městě Praze, za něj se umístil Karlovarský kraj s hodnotou 5,63 tuny. Meziroční rozdíly výnosů v krajích zaznamenaly v roce 2018 propad, výjimkou byly kraje Jihočeský, Plzeňský a Karlovarský, kde hodnoty jen mírně překročily skutečnost roku 2017.

Jihomoravští zemědělci v loňském roce zredukovali plochu **pšenice jarní** ze 4,2 tisíce hektarů v roce 2017 na 2,8 tisíce hektarů. I přes meziroční nárůst hektarového výnosu z 3,41 tuny v roce 2017 na 3,77 tuny v roce 2018 došlo k propadu objemu sklizeného zrna. Loni se urodilo 10,5 tisíce tuny zrna, a to je 73,2 % skutečnosti roku 2017. Přestože hektarový výnos pšenice jarní v Jihomoravském kraji v roce 2018 meziročně vzrostl, tak v mezikrajském srovnání byl, tak jako v roce 2017, nejnižší, opak 4,25 tuny uvádí Královéhradecký kraj.

Jihomoravský kraj byl v roce 2018 čtvrtým největším producentem **ječmene jarního**, prvenství drží kraj Středočeský, za něj se zařadil kraj Olomoucký a Kraj Vysočina. Jihomoravští zemědělci loni sklízeli ječmen jarní z 27,9 tisíce hektarů, což je 91,9 % skutečnosti roku 2017. Při hektarovém výnosu 4,65 tuny se vyprodukovalo 129,6 tisíce tuny této plodiny, a to je o desetinu méně proti skutečnosti roku 2017.

Ječmene ozimého se v České republice v roce 2018 sklídilo 510,6 tisíce tuny, v roce předchozím to bylo 568,1 tisíce tuny. Na této skutečnosti se v plném rozsahu podílel propad hektarového výnosu, který uvádí všechny kraje a jehož výše se pohybuje od 1,36 v hlavním městě Praze do 0,49 v Jihomoravském kraji. V Jihomoravském kraji se i přes rozšíření sklizňové plochy o 5,7 % na 7,5 tisíce hektarů sklídilo 37,6 tisíce tuny ječmene ozimého, a to je o 1,5 tisíce tuny méně.

Loni se v České republice sklídilo 120,2 tisíce tuny **žita ozimého a jarního**, což je proti roku 2017 o 10,9 tisíce tuny více. Meziroční navýšení uvádí všechny kraje s výjimkou krajů Olomouckého a Pardubického, kde došlo k redukci sklizňové plochy. Hektarový výnos v krajích, který byl v roce 2018 nižší v porovnání s rokem předchozím ve všech krajích kromě krajů Ústeckého, Jihomoravského a Zlínského, se pohyboval od 4,24 tuny v Jihomoravském kraji do 4,96 tuny v Karlovarském kraji.

Ovsu se v Jihomoravském kraji v roce 2018 dařilo. Sklizeň, která dosáhla 5,7 tisíce tuny, překročila skutečnost roku 2017 o 28,3 %. Hektarový výnos byl v porovnání s rokem 2017 vyšší o 0,18 tuny. Navýšení hodnoty tohoto ukazatele uvádějí všechny kraje s výjimkou hlavního města Prahy. Na jižní Moravě bylo při hektarovém výnosu 4,16 tuny sklizeny 8,2 tisíce tuny **tritikale**.

Jihomoravský kraj je největším producentem **kukuřice na zrno**. Loňská sklizeň dosáhla 217,0 tisíce tuny, což představuje 44,4 % republikového celku. Meziroční navýšení úrody této plodiny na jižní Moravě o 23,8 tisíce tuny zajistil jak vyšší hektarový výnos, tak i rozšíření sklizňové plochy z 36,2 tisíce hektarů v roce 2017 na 37,8 tisíce hektarů v roce 2018. Hektarový výnos v loňském roce se v mezikrajském porovnání pohybuje od 5,75 tuny v Jihomoravském kraji do 6,47 tuny v Kraji Vysočina. Meziroční propad hektarového výnosu kukuřice na zrno vykázaly všechny kraje s výjimkou kraje Jihomoravského, kde hektarový výnos vzrostl o 7,5 %. I přes toto navýšení byl výnos z hektaru mezi kraji nejnižší.

V České republice se v roce 2018 sklídilo 79,5 tisíce tuny **luskovin celkem**, což je o 20,9 tisíce tuny méně v porovnání s rokem předchozím. Tento propad byl způsoben redukcí sklizňové plochy, ke které došlo ve všech krajích s výjimkou kraje Pardubického. Meziroční rozdíl sklizňové plochy, který v České republice představuje 7,7 tisíce hektarů, téměř ze čtvrtiny vytvořil Středočeský kraj, který zůstal mezi kraji největším producentem luskovin celkem. V Jihomoravském kraji se loni sklídilo z 6,2 tisíce hektarů 14,4 tisíce tuny luskovin celkem. Tento objem je v mezikrajském porovnání druhý největší.

Plocha 1,2 tisíce hektarů, ze které byly v Jihomoravském kraji v roce 2018 sklizeny **brambory ostatní**, je při porovnání podle krajů čtvrtá největší. Prvenství drží Kraj Vysočina (5,7 tisíce ha), za něj se zařadily kraje Středočeský (4,7 tisíce ha) a Jihočeský (2,9 tisíce ha). Díky vyššímu hektarovému výnosu, který v Jihomoravském kraji vzrostl z 26,12 tuny v roce 2017 na 26,52 tuny v roce 2018, bylo sklizeny o 1,0 tisíce tuny brambor více v porovnání se skutečností roku 2017, a to 32,1 tisíce tuny. V České republice se v loňském roce z hektaru sklídilo průměrně 26,16 tuny brambor, v Kraji Vysočina byla tato hodnota překročena o 1,11 tuny.

Cukrovky technické se v České republice v loňském roce sklídilo 3 724,3 tisíce tuny, a to je proti roku 2017 méně o 675,2 tisíce tuny. Na tomto propadu se podílely všechny kraje s výjimkou hlavního města Prahy. U největšího producenta cukrovky technické, kterým je Středočeský kraj, se objem sklizně snížil z 1 206,6 tisíce tuny v roce 2017 na 1 024,3 tisíce tuny v roce 2018. Jihomoravští zemědělci v roce 2018 sklídili z 5,1 tisíce hektarů 276,5 tisíce tuny cukrovky technické, v roce 2017 to bylo 290,8 tisíce tuny.

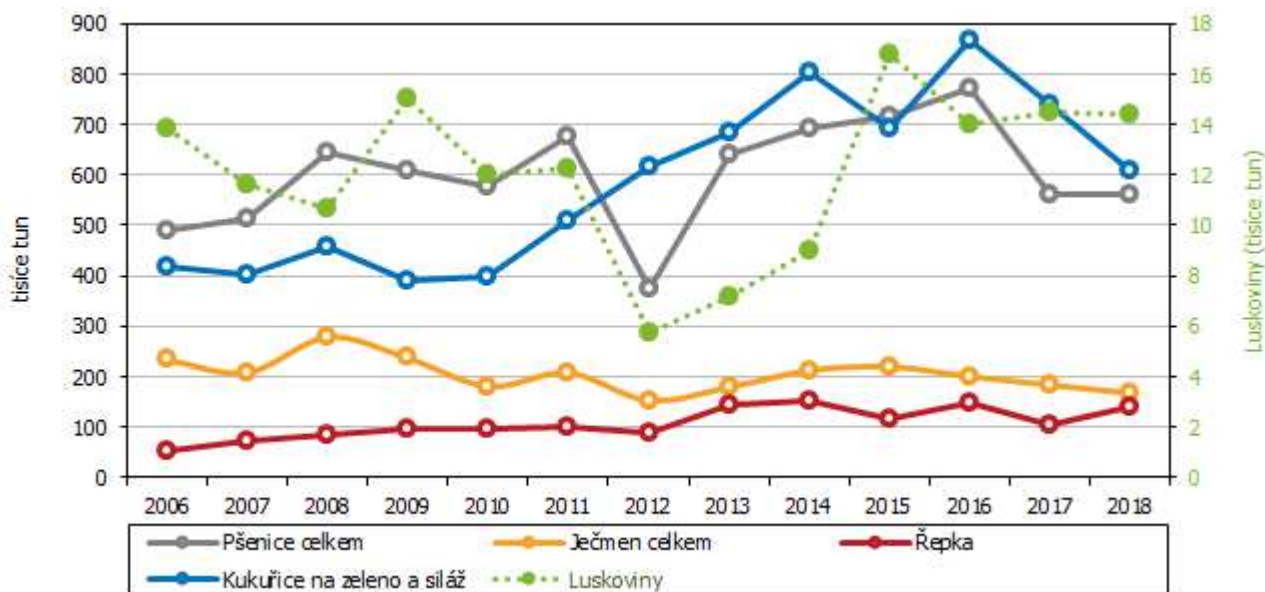
Loni se z jihomoravských polí o rozloze 42,8 tisíce hektarů sklídilo 142, 1 tisíce tuny **řepky**. Tento objem je mezi kraji čtvrtý největší a zařadil se za kraj Středočeský, Jihočeský a Kraj Vysočinu. V Jihomoravském kraji byly loni proti roku předchozímu rozšířeny plochy s řepkou o 3,5 tisíce hektarů a při meziročním nárůstu hektarového výnosu o 0,63 tuny vzrostl objem sklizně proti roku 2017 o více jak třetinu. Loňský rok byl pro pěstování řepky příznivější v porovnání s rokem předchozím - všechny kraje uvádějí meziroční nárůst hektarového výnosu, a to od 0,35 tuny v Ústeckém kraji do 0,65 tuny v Plzeňském kraji. Hektarový výnos v krajích se v roce 2018 pohyboval od 3,32 tuny v Jihomoravském kraji do 3,52 tuny v Karlovarském kraji.

Tab. 1 Sklizeň zemědělských plodin v Jihomoravském kraji v roce 2018

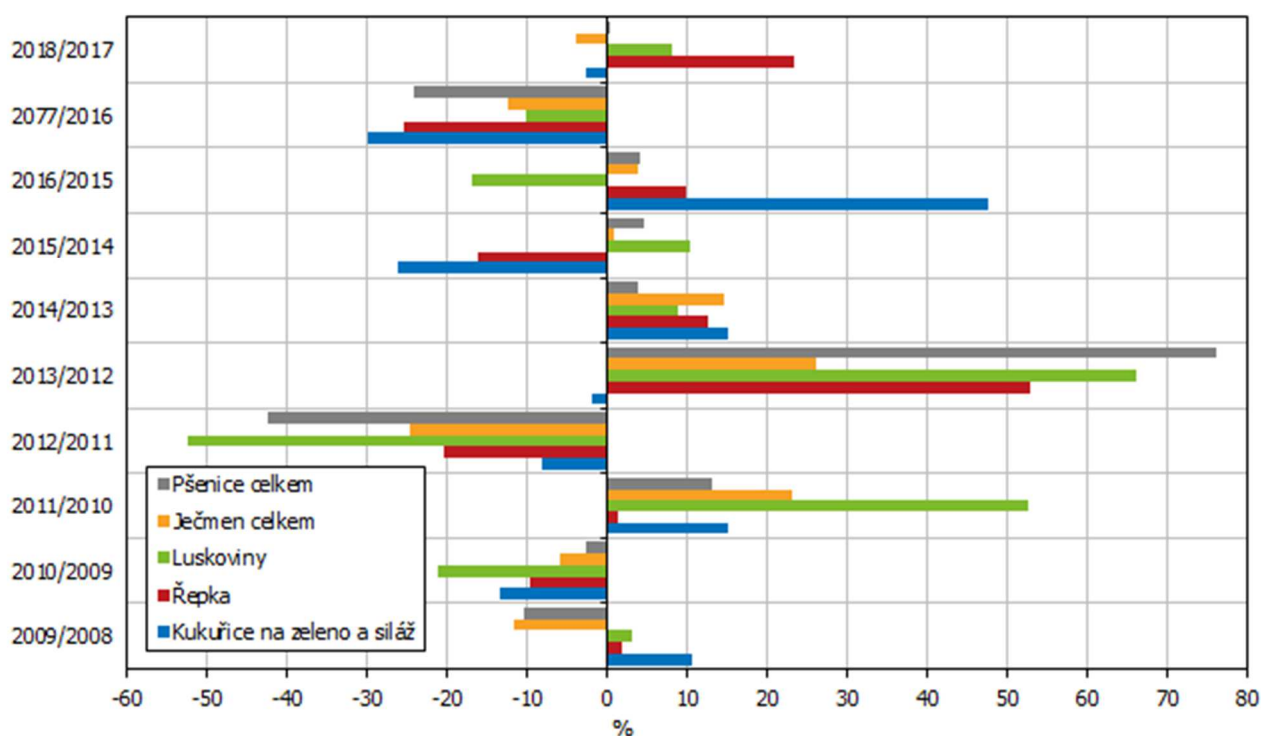
Plodina	Plocha		Výnos		Sklizeň	
	celkem (ha)	index 2018/2017	celkem (t/ha)	index 2018/2017	celkem (t)	index 2018/2017
Obiloviny celkem	193 836	100,0	5,01	101,1	970 481	101,1
z toho: pšenice ozimá	110 365	101,2	4,98	99,5	549 557	100,8
pšenice jarní	2 789	66,4	3,77	110,3	10 506	73,2
ječmen ozimý	7 527	105,7	5,00	91,1	37 641	96,2
ječmen jarní	27 893	91,9	4,65	97,3	129 614	89,5
žito ozimé a jarní	2 625	121,0	4,24	104,9	11 140	127,0
oves	1 745	121,2	3,25	105,9	5 673	128,3
tritikale	1 968	103,3	4,16	94,9	8 189	98,0
kukuřice na zrno	37 765	104,4	5,75	107,5	217 023	112,3
Luskoviny celkem	6 224	91,6	2,31	108,2	14 376	99,1
Brambory ostatní ¹⁾	1 210	101,8	26,52	101,5	32 083	103,4
Cukrovka technická	5 073	96,6	54,50	98,4	276 466	95,1
Řepka	42 814	108,9	3,32	123,3	142 054	134,3
Kukuřice na zeleno a siláž	21 123	84,4	28,77	97,3	607 652	82,1
Pícniny na orné půdě celkem v seně	44 918	98,4	8,08	90,4	362 721	88,9
Trvalé travní porosty - píce v seně	22 577	101,5	2,38	81,3	53 724	82,5
Vínice plodné	14 871	101,0	6,51	128,7	96 812	130,0

¹⁾ brambory ostatní zahrnují brambory konzumní a průmyslové

Graf 1 Sklizeň vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji v letech 2006 až 2018

Graf 2 Meziroční změny hektarových výnosů v procentech v Jihomoravském kraji v letech 2009 až 2018

Počasí v loňském roce nebylo příznivé pro zemědělce, kteří pěstují **kukuřici na zeleno a siláž**, a promítlo se ve výši hektarového výnosu. Meziročně se z hektaru sklídilo méně plodiny ve všech krajích a hodnota tohoto propadu se pohybovala od 8,27 tuny v Ústeckém kraji do 0,81 tuny v Jihomoravském kraji. V České republice se tak sklídilo 6 687,0 tisíce tuny kukuřice na zeleno a siláž, což je proti roku 2017 méně o 1 090,0 tisíce tuny. Na jižní Moravě byl loňský hektarový výnos proti roku předchozímu nižší o 2,7 % a dosáhl 28,77 tuny. Z plochy 21,1 tisíce hektarů, což je pouze 84,4 % skutečnosti roku 2017, se sklídilo 607,7 tisíce tuny kukuřice na zeleno a siláž, a to je 17,9 % méně než v roce 2017. Hektarový výnos **picnin na orné půdě celkem v seně** v Jihomoravském kraji byl loni téměř o desetinu nižší proti roku 2017 a při redukcí rozlohy s touto komoditou

byla sklizeň, která v roce 2018 dosáhla 362,7 tisíce tuny, nižší proti roku 2017 o 45,3 tisíce tuny. **Píce v seně z trvalých travních porostů** se sklídilo 53,7 tisíce tuny, čímž byla dosažena skutečnost roku 2017 z 82,5 %.

Jihomoravský kraj je největším pěstitelem **vinné révy**. Sklízňová plocha, která tvoří 93,3 % republikového celku, zabírá 14,9 tisíce hektarů. Loni vinařům počasí v porovnání s rokem 2017 přálo, proto i úroda zaznamenala meziroční navýšení. V loňském roce překročil hektarový výnos 6,51 tuny hodnotu roku 2017 o 28,7 % a sklídilo se 96,8 tisíce tuny hroznového vína s meziročním nárůstem o 30,0 %.

Za hospodářský rok 2017/2018 se spotřebovalo 45,2 tisíce tuny **minerálních hnojiv v čistých živinách**, z toho 78,1 % celku připadlo na dusíkatá hnojiva a 13,9 % na fosforečná. Využití **statkových hnojiv** celkem ve sledovaném období pokleslo v porovnání s předchozím obdobím o 4,0 %; propad je evidován také u **vápenatých a organominerálních hnojiv**. **Organických hnojiv** se ve sledovaném hospodářském roce spotřebovalo 452,7 tisíce tuny s nárůstem proti předchozímu srovnatelnému období o 8,6 %.

Tab. 2 Spotřeba hnojiv v Jihomoravském kraji a v České republice^{*)}

	Jihomoravský kraj			Česká republika		
	hospodářský rok		index (2017/2018)/ (2016/2017) (%)	hospodářský rok		index (2017/2018)/ (2016/2017) (%)
	2016/2017	2017/2018		2016/2017	2017/2018	
Minerální hnojiva v čistých živinách celkem	48 196	45 248	93,9	380 659	374 995	98,5
v tom: dusíkatá (N)	36 932	35 336	95,7	285 739	281 271	98,4
fosforečná (P ₂ O ₅)	7 164	6 276	87,6	56 194	54 969	97,8
draselná (K ₂ O)	4 099	3 636	88,7	38 725	38 755	100,1
Statková hnojiva celkem	1 030 646	989 928	96,0	12 911 883	13 341 814	103,3
v tom: hnůj	485 299	465 682	96,0	7 113 348	7 259 277	102,1
kejda	428 897	409 609	95,5	3 070 163	3 208 994	104,5
močůvka	70 895	74 668	105,3	1 312 973	1 263 519	96,2
ostatní	45 555	39 970	87,7	1 415 400	1 610 025	113,8
Vápenatá hnojiva ve zboží	19 107	18 373	96,2	345 041	408 365	118,4
Organická hnojiva	416 995	452 677	108,6	4 658 473	4 525 178	97,1
Organominerální hnojiva	3 580	717	20,0	70 994	72 021	101,4

^{*)} není zahrnuta spotřeba hnojiv za malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy

Jihomoravští zemědělci loni rozšířili **plochu osevů ozimých obilovin** pro sklizeň v roce 2019. Nejčastěji pěstovanou ozimou obilovinou je **pšenice ozimá**, kterou byla k 30. listopadu 2018 oseta plocha 109,2 tisíce hektarů s podílem na republikovém celku 13,7 %. **Ječmenem ozimým** bylo ke sledovanému datu oseto 9,0 tisíce hektarů, což je o 1,0 tisíce hektarů více v porovnání s předchozím srovnatelným obdobím. Také osevňovací plocha s **žitem ozimým** byla meziročně rozšířena, a to o 67 hektarů na 2,9 tisíce hektarů, o 183 hektarů se rozrostla i osevňovací plocha s **tritikale**, která ke sledovanému datu představovala 1,9 tisíce hektarů.

Tab. 3 Osevňovací plochy ozimů v Jihomoravském kraji

	Osevňovací plochy ozimů k 30. listopadu												rozdíl 2018 - 2017 (procentní body)
	2014	2015	2016	2017	2018	index 2018/2017	2014	2015	2016	2017	2018		
	celkem (ha)						podíl JMK na České republice (%)						
Pšenice ozimá	106 942	113 317	106 344	105 136	109 166	103,8	14,2	14,2	13,8	14,1	13,7	-0,4	
Žito ozimé	2 356	2 574	2 558	2 847	2 914	102,4	8,6	8,5	9,0	10,5	9,3	-1,3	
Ječmen ozimý	7 005	8 242	7 917	8 023	9 028	112,5	6,3	7,2	7,5	7,3	8,6	1,2	
Tritikale	1 659	1 895	1 745	1 748	1 931	110,5	4,0	5,0	5,0	5,4	5,2	-0,2	
Řepka ozimá	39 657	41 115	43 707	42 841	41 724	97,4	10,1	10,8	10,7	10,9	10,7	-0,2	

Řepkou ozimou bylo k 30. listopadu 2018 oseto 41,7 tisíce hektarů, a to je o 1,1 tisíce hektarů méně v porovnání s rokem předchozím. Osevní plocha s touto plodinou v Jihomoravském kraji je v mezikrajském porovnání třetí největší, prvenství drží Středočeský kraj s rozlohou 87,5 tisíce hektarů, za něj se zařadil Jihočeský kraj s 42,2 tisíce hektarů.

Kontakt:

Ing. Jindřiška Svobodová
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: jindriska.svobodova@czso.cz
tel.: 542 528 230

Zdroj informací:

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin - 2018](#)